

JIŘÍ VOJKOVSKÝ

FOTBALOVÉ STADIONY

Historie, fakta a příběhy
evropských stadionů

EGMONT
Publishing

FOTBALOVÉ STADIONY
Historie, fakta a příběhy evropských stadionů

Vydalo nakladatelství Egmont ČR, s. r. o., Žirovnická 3124, 106 00 Praha 10 roku MMXVI jako svou 4782. publikaci.
Autoři Jiří Vojkovský, Jan Jaroš
Foto PROFIMEDIA.CZ (včetně obálky), Vlastimil Vacek, Jiří Vojkovský, archiv (není-li uvedeno jinak)
Uzávěrka textů a statistik 18. 5. 2016
Grafická úprava a litografické zpracování Art D - grafický ateliér Černý, s. r. o.
Tisk Finidr, s. r. o.
ISBN 978-80-252-3665-9
www.egmont.cz

FOTBALOVÉ STADIONY

Historie, fakta a příběhy evropských stadionů

Kniha Fotbalové stadiony nabízí formou encyklopedie náhled do prostředí vybraných evropských stadionů, zachycuje jejich historii, přehled významných zápasů a další zajímavosti. Dále v knize naleznete informace o českých či slovenských hráčích, kteří ve své kariéře na daném stadionu působili, poznatky autora Jiřího Vojkovského z návštěv evropských fotbalových stadionů a komentáře patrona knihy Milana Baroše ke stadionům, na kterých během své bohaté kariéry působil.

Autor knihy Jiří Vojkovský během posledních deseti let navštívil napříč Evropou řadu fotbalových stadionů, a proto se o nich rozhodl vydat knihu. Mimo jiné provozuje portál www.FotbaloveStadiony.cz, jehož databáze nabízí informace o stadionech z celého světa, které jsou také k dispozici v anglické a německé verzi (www.TheFootballStadiums.com a www.FussballStadienWelt.de). Další aktivitou Jiřího Vojkovského je anketa o nejlepší český „Stadion roku“, jejíž první ročník odstartoval v roce 2013. S Milanem Barošem se Jiří Vojkovský potkal na Bazalech při svém působení v obchodním a marketingovém oddělení Baníku Ostrava. Autor si nesmírně váží toho, že se patronem knihy Fotbalové stadiony stala taková osobnost, jakou je Milan Baroš – druhý nejlepší střelec české reprezentační historie, ikona Baníku Ostrava, vítěz Ligy mistrů a král střelců na mistrovství Evropy 2004.

ANGLIE

Stadiony Premier League

Klub	Město	Stadion	Kapacita
1. Manchester United	Manchester	Old Trafford	76 212
2. Arsenal FC	Londýn	Emirates Stadium	60 355
3. Newcastle United	Newcastle	St. James Park	52 400
4. Sunderland AFC	Sunderland	Stadium of Light	49 000
5. Manchester City	Manchester	Etihad Stadium	47 805
6. Liverpool FC	Liverpool	Anfield	45 362
7. Aston Villa	Birmingham	Villa Park	42 789
8. Chelsea FC	Londýn	Stamford Bridge	42 055
9. Everton FC	Liverpool	Goodison Park	40 569
10. Tottenham Hotspur	Londýn	White Hart Lane	36 230
11. West Ham United	Londýn	Boleyn Ground	35 647
12. Southampton FC	Southampton	St. Mary's Stadium	32 689
13. Leicester City	Leicester	King Power Stadium	32 262
14. West Bromwich Albion	West Bromwich	The Hawthorns	28 003
15. Stoke City	Stoke on Trent	Britannia Stadium	27 743
16. Norwich City	Norwich	Carrow Road	27 244
17. Crystal Palace	Londýn	Selhurst Park	26 309
18. Watford FC	Watford	Vicarage Road Stadium	21 577
19. Swansea City	Swansea	Liberty Stadium	20 520
20. AFC Bournemouth	Bournemouth	Vitality Stadium	12 000

5 největších stadionů druhé anglické ligy – The Championship

Klub	Město	Stadion	Kapacita
1. Sheffield Wednesday	Sheffield	Hillsborough Stadium	39 732
2. Leeds United	Leeds	Elland Road	39 460
3. Middlesbrough FC	Middlesbrough	Riverside Stadium	34 988
4. Derby County	Derby	Pride Park	33 597
5. Wolverhampton	Wolverhampton	Molineux Stadium	31 700

Další významné stadiony v Anglii

Uživatel	Město	Stadion	Kapacita
1. Fotbalová asociace (FA)	Londýn	Wembley Stadium	90 000
2. West Ham (od 2016/17)	Londýn	Olympic Stadium	60 000

Pozn.: Obsazení ligových soutěží odpovídá sezoně 2015/16.

FAKTA

OLD TRAFFORD

Kapacita: 76 212

Otevření: 1910

Další označení: Theatre of Dreams

Architekt: Archibald Leitch

Vlastník: Manchester United FC

Kluby: Manchester United (od 1910)

MANCHESTER UNITED FC

Rok založení: 1878 (jako Newton Heath)

Web: www.manutd.com

Přezdívka: Red Devils

Předchozí stadion: Bank Street (1893–1910)

Úspěchy:

20x mistr Anglie

11x vítěz Ang. poháru

20x Ang. superpoháru

4x Ligového poháru

3x PMEZ/Ligy mistrů

1x PVP

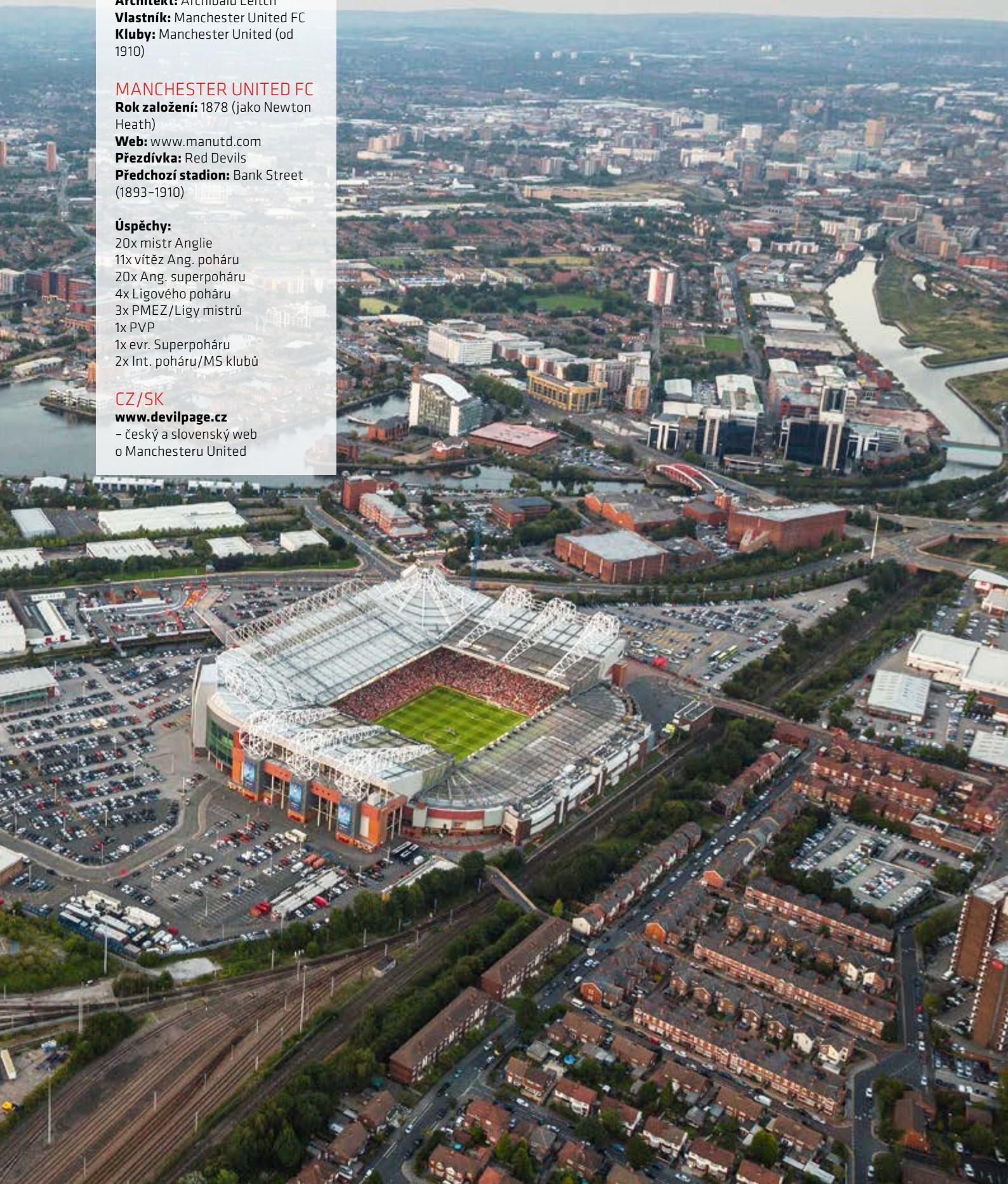
1x evr. Superpoháru

2x Int. poháru/MS klubů

CZ/SK

www.devilpage.cz

– český a slovenský web o Manchesteru United

Old Trafford

MANCHESTER UNITED

Old Trafford, to je jedno z nejzvučnějších jmen mezi světovými stadiony. Svatostánek Rudých ďáblů z Manchesteru oslavil v roce 2010 jubilejní sté výročí od prvního utkání, které se na jeho půdě odehrálo.

Ve své historii, která se píše od roku 1910, zažil Old Trafford velký počet významných událostí a pochopitelně také prošel mnoha rekonstrukcemi, respektive přístavbami. Výsledkem je jeden z nejproslulejších stadionů na světě, který má před sebou další přístavby, jež souvisejí s plánováním navýšení kapacity až na údajných 96 tisíc míst. Tím by v kapacitě překonal o šest tisíc míst i slavné Wembley.

V případě velkoklubu, jako je Manchester United, je velmi pravděpodobné, že navzdory tak vysoké kapacitě budou zápasy domácího celku i eventuelní duely národního týmu velmi často vyprodané.

Manchester United Football Club, založený roku 1878 pod jménem Newton Heath F.C., se přejmenoval právě při nastěhování na tehdy nový stadion Old Trafford. Do té doby hrával na padesátitisícovém Bank Street, který měl většinu míst na stání.

Slavná tribuna Stretford End.

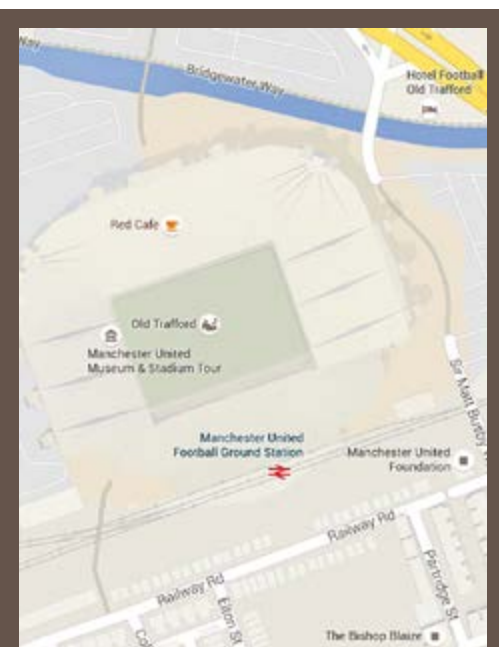
Old Trafford, stojící v západní části Manchesteru, byl navržen slavným skotským architektem Archibaldem Leitchem, jehož reference mluvily za vše.

Předtím totiž navrhl například Ibrox Stadium pro Glasgow Rangers, ve stejném městě stojí i jeho skotský národní stadion Hampden Park, jeho architektonický rukopis nese i slavný Cel-

KOMENTÁŘ

Milan Baroš

„Nádherný stadion. Měl jsem možnost si na Old Trafford zahrát celkem pětkrát, ale zvítězit se mi povedlo bohužel jen jednou, a to v dresu Portsmouthu. Na tento zápas si moc dobře pamatuji, protože vítězství nám zajistilo postup do semifinále FA Cupu, který jsme nakonec s Portsmouthem v roce 2008 vyhráli.“

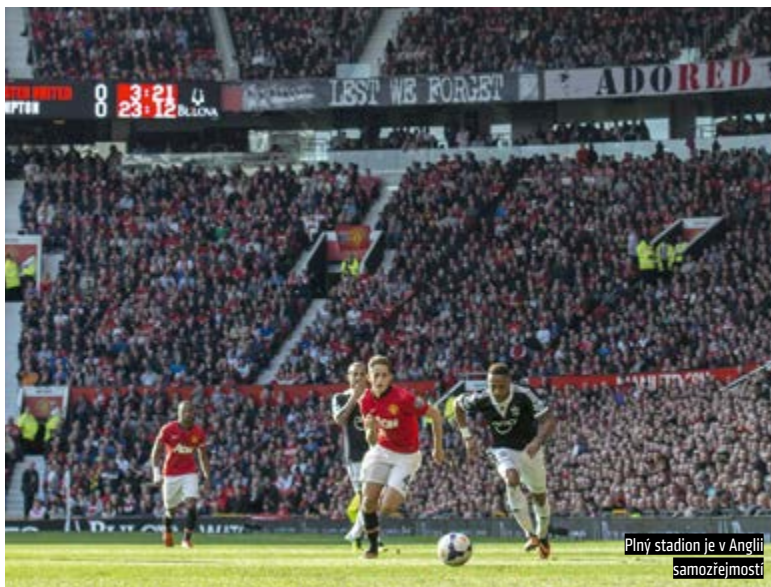

KUDY NA STADION

Adresa: Sir Matt Busby Way, Old Trafford, M16 0RA Manchester

Vlak: Manchester United Football Ground Station

Bus: Chester Road/Warwick Road (79, 255, 256, 263), Wharfside Way/Sir Matt Busby Way (250)

Plný stadion je v Anglii samozřejmostí

Stadion v budoucnu čeká
přístavba další tribuny.

MEZINÁRODNÍ ZÁPASY

MS 1966

Portugalsko –
Maďarsko 3:1
(skupina, 13. 7. 1966)
Portugalsko –
Bulharsko 3:0
(skupina, 16. 7. 1966)
Maďarsko – Bulharsko
3:0 (skupina, 20. 7.
1966)

ME 1996

Německo – ČR 2:0
(skupina, 9. 6. 1996)
Rusko – Německo 0:3
(skupina, 16. 6. 1996)
Itálie – Německo 0:0
(skupina, 19. 6. 1996)
Německo –
Chorvatsko 2:1
(čtvrtfinále, 23. 6.
1996)
Francie – ČR 2:1, 5:6
na pen. (semifinále,
26. 6. 1996)

Liga mistrů

Juventus – AC Milán
0:0, 2:3 na pen.
(finále, 28. 5. 2003)

tic Park a na severu Londýna najdete jiný jeho známý projekt: White Hart Lane, na kterém do dnes hraje Tottenham Hotspur.

Za zmínku určitě stojí i další jeho projekty: Highbury, Stamford Bridge či fulhamský Craven Cottage. Vedle Old Trafford mezi další jeho slavné stadiony patří Anfield v Liverpoolu a Villa Park v Birminghamu. Jeho dílem jsou i další známé stadiony po celých ostrovech.

V dnešní době je na Old Trafford fanouškům a turistům k dispozici obrovský fanshop a třípatrové muzeum, nabízející k nahlédnutí mimo jiné veškeré trofeje Manchesteru United.

Roku 1911 a 1915 se zde konalo finále Anglického poháru (FA Cup), nejstarší klubové fotbalové soutěže světa. Během druhé světové války byl Old Trafford těžce poničen, a tak se United po jejím konci na určitou dobu přestěhovali na Maine Road, tehdejší stadion městských rivalů, tedy Manchesteru City.

V roce 1966 se na Old Trafford odehrálo několik utkání mistrovství světa a v roce 1970 se na stadion vrátilo finále FA Cupu. Tentokrát v něm na sebe narazila mužstva Chelsea a Leedsu. V sedmdesátých letech se Old Trafford stal prvním stadionem, jehož hřiště bylo oploceno kvůli špatným zkušenostem s vandalismem.

Třicet let po zlatém anglickém šampionátu se manchesterský stadion stal dějištěm dalšího vrcholného turnaje – evropského šampionátu. Na mistrovství Evropy 1996 v Anglii hrála i česká reprezentace vedená trenérem Dušanem Uhrinem starším a první zápas absolvovala právě na tomto stadionu.

Úvod Eura se českému týmu nevydařil a Německu podlehl 0:2. Pak však nastala velká jízda šampionátem, která se zastavila až ve finále. Ve čtvrtfinále hraném v birminghamském Villa Parku si čeští reprezentanti poradili s Portugalskem a díky tomu se Češi ocitli znovu na Old Trafford, tentokrát v semifinále proti Francii. Manchesterské Divadlo snů přineslo českému týmu napodruhé konečně štěstí. Zápas dopadl po řádné hrací době a po prodloužení bez brank a v penaltovém rozstřelu zajistila vítězná trefa Miroslava Kadlece postup do finále Eura 1996. To už se ale hrálo ve Wembley.

Právě tomuto stadionu se Old Trafford začíná blížit svou kapacitou. Od postavení stadionu roku 1910 se na něm průběžně něco buduje. Především na střeše se pracovalo v průběhu třicátých až sedmdesátých let, než byly postupně všechny tribuny na celém stadionu zastřešeny.

V dubnu 1989 se při semifinále FA Cupu mezi Liverpoolem a Nottinghamem Forest na neutrální půdě v Sheffieldu odehrála jedna z nejhorších fotbalových katastrof na světě. Na Hillsborough Stadium došlo po přeplnění tribuny na stání k ušlapání 96 fanoušků, stovky dalších vyvázly se zraněním. Od této nešťastné události musely mít všechny špičkové týmy v Anglii stadion s místy pouze k sezení. Na Old Trafford tak byly instalovány na všechna místa sedačky a kapacita se snížila na 44 tisíc diváků.

O zápasy Manchesteru United byl nadále ohromný zájem, a vedení klubu proto nechalo postupně v letech 1995–2002 navýšit kapacitu až na dnešních 76 212 diváků.

Vsude vládne červená barva, tady
jsou doma Red Devils!

Nejprve v roce 1996 přibýlo další patro hlavní tribuny, které začalo dávat dnešnímu Old Traffordu typický vzhled. Roku 2002 byla dostavěna další patra tribun za brankami a pak došlo na dostavbu také pater ve dvou rozích.

Zvýšená kapacita posloužila například při finále Ligy mistrů v roce 2003. Old Trafford obsadili příznivci Juventusu a AC Milán. Po bezbrankových 90 minutách nepadl gól ani v prodloužení, na penaltách vyhrálo AC Milán 3:2.

Manchester United a Alex Ferguson

Sir Alex Ferguson se stal během dlouholetého působení v Manchesteru United (1986–2013) světově uznávaným trenérem a legendou Manchesteru United. Na Old Trafford strávil neuvěřitelných 27 sezon a za tuto dobu získal dlouhou řadu trofejí. Nejcennějších je třináct titulů v Premier League a dva triumfy v Lize mistrů. United však dovedl i k dalším cenným trofejím, a to v Anglii i na mezinárodní úrovni.

Než rodák z Glasgowu a někdejší skotský reprezentant začal trénovat v Manchesteru, získával trenérské zkušenosti v rodném Skotsku. Na lavičce Aberdeenu strávil osm let (1978–1986) a ještě předtím čtyři sezony v St. Mirrenu.

Jako jeden z důků za úspěchy dosažené s Manchesterem United byla v říjnu 2013 na počest bývalého manažera u stadionu Old Trafford pojmenována ulice. Dnes již bývalá ulice Water Reach byla přejmenována na Sir Alex Ferguson Way, která navazuje na Sir Matt Busby Way, rovněž nesoucí jméno po jedné ze slavných osobností Manchesteru United.

Česká stopa na Old Trafford

Karel Poborský

Z českých a slovenských fotbalistů je se stadionem Old Trafford spjat záložník Karel Poborský. Premiéru v Divadle snů si odbyl ještě před velkým přestupem do Manchesteru United, a to při Euru 1996. Karel Poborský na něm podával vynikající

výkony korunované nádherným lobem ve čtvrtfinále proti favorizovaným Portugalcům a nejen díky této trefě získal své první zahraniční angažmá na velmi prestižní adrese – právě na stadionu Old Trafford.

Karel Poborský odehrál v dresu Manchesteru United ligo-
vý ročník 1996/97, ve kterém nastoupil k sedmatřiceti zápasům a vstřelil v nich pět branek. V této jediné sezoně na Old Trafford získal cenný anglický titul.

V nabitém kádru Manchesteru United však neměl jisté místo v základní sestavě, naopak se musel prosazovat v konkurenci vycházející anglické hvězdy Davida Beckhama, Ryana Giggse, Paula Scholese a dalších elitních hráčů. Proto přišel přestup do Benfiky, v níž strávil Karel Poborský další čtyři sezony své bohaté kariéry.

Na Old Trafford
si Karel Poborský
zahrál v klubovém
i reprezentačním dresu.

FAKTA

EMIRATES STADIUM

Kapacita: 60 260

Otevření: 2006

Další označení: Ashburton Grove

Architekt: HOK Sport

Vlastník: Arsenal Holdings

Kluby: Arsenal (od r. 2006)

ARSENAL FC

Rok založení: 1886 (jako Dial Square)

Web: www.arsenal.com

Přezdívka: Gunners

Předchozí stadion: Highbury (1913–2006)

Kapacita: 38 419

Manor Ground (1888–1913)

Úspěchy:

13x mistr Anglie

12x vítěz Ang. poháru

14x Ang. superpoháru

2x Ligového poháru

1x PVP

CZ/SK

www.gunners.cz

– Czech & Slovak Arsenal FC Supporters Club

www.arsenalsite.cz

– český a slovenský web o Arsenalu

